

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 388/2020-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Michalom Murinom, Nová Doba 497, Nižná, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 4 C 1/2014-205 zo 6. decembra 2016, rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Michalom Murinom, Nová Doba 497, Nižná, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C 1/2014-205 zo 6. decembra 2016, rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019 (spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva:

«Predmetom sporu na všeobecných súdoch bolo vydanie poľnohospodárskej pôdy, ktorú užíva žalovaný ([REDAKOVANÉ], poľnohospodárske družstvo so sídlom v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ďalej len „žalovaný“) bez akejkoľvek zmluvy. Sťažovateľ v prvom rade je vlastníkom predmetu sporu, sťažovateľ v druhom rade je nájomcom predmetu sporu.

Zo skutkového stavu vyplýva, že žalovaný oprel svoju argumentáciu o nájomnú zmluvu z roku 1998, ktorú údajne uzavrela ešte pôvodná vlastníčka sporných pozemkov. O tejto zmluve sťažovateľ v prvom rade ako ani sťažovateľ v druhom rade pri podaní žaloby nevedeli. Už v čase údajného podpisu tejto nájomnej zmluvy z roku 1998 bolo v zák. č. 165/1995 Z. z. uvedené, že zmluvy o nájme sa majú evidovať v katastri nehnuteľností. Avšak evidencia predmetnej nájomnej zmluvy na príslušnom katastri nehnuteľností absentuje, nakoľko nebola vykonaná. Od prvého momentu, čo sa sťažovateľ v prvom rade dozvedel o údajnej zmluve z roku 1998 mal dôvodné pochybnosti o jej pravosti. Sťažovateľ

v prvom rade mal pochybnosť o priloženom dodatku. V praxi sa nezvykne stávať, aby dedičské rozhodnutie bolo prílohou akejkoľvek zmluvy. Samozrejme, Občiansky zákonník, ako *lex generalis* takúto možnosť nezakazuje. Žalovaný uviedol, že dedičské rozhodnutie bolo priložené k nájomnej zmluve. V samotnej nájomnej zmluve z roku 1998 ale nie je uvedený odkaz na nejaký dodatok, ktorý by uvedenú skutočnosť preukazoval. Sťažovateľ v prvom rade sa domnieva a tieto domnienky hraničia s istotou, že dedičské rozhodnutie, ako dodatok k zmluve bolo priložené k samotnej zmluve neskôr a jedná sa teda o protiprávne konanie.

Sťažovateľ v prvom rade predložil počas súdneho konania iné, obdobné zmluvy z obdobia rokov 1998, z ktorých je zrejmé, že nemali žiadne dodatky. Uvedený dodatok bol podľa názoru sťažovateľa pripnutý k zmluve práve z dôvodu súdneho sporu vedeného na okresnom súde Námestovo sp. zn. 4C/1/2014. Pretože ak by vyhotovenie dodatku v zmluve chýbalo, jednalo by sa o neurčitú zmluvu, a teda o absolútne neplatný právny úkon.»

3. V ústavnej sťažnosti sa ďalej uvádza, že „podľa názoru sťažovateľa v prvom rade, žalovaný si bol vedomý neurčitosti nájomných zmlúv, ktoré boli podpisované v roku 1998 ako aj v roku 2008, pretože v nich chýbali údaje o parcelách, ich výmery a druhu pozemku.

Z dôvodu, že v nájomnej zmluve bolo uvedené, že predmetom nájmu sú parcely napísané na LV ■■■ a nie ■■■, sťažovateľ v prvom rade podal žalobu na súd. Samotný text zmluvy bol v réžii žalovaného a keďže žalovaný vyhotovil chybné zmluvy, sťažovateľ v prvom rade nemal dôvod ich nejakým spôsobom upravovať. K tomuto názoru je podporná tá skutočnosť, že nežalovaná parcela, nachádzajúca sa na LV ■■■ parc. č. ■■■ bola predmetom inej nájomnej zmluvy.

Ak sa držíme striktného výkladu zák. č. 504/2003 Z. z. účinného v čase sporu, je zrejmé, že vlastník má požiadať o vrátenie a vydanie predmetu nájmu. Táto skutočnosť bola vykonaná oprávneným nájomcom, t. j. sťažovateľom v druhom rade. Žalovaný v čase doručenia tejto výzvy na vrátenie pozemkov nijakým spôsobom neargumentoval, že on je jediným oprávneným užívateľom predmetu nájmu. Sťažovateľ v prvom rade dňa 30.06.2014 aj napriek predchádzajúcej výzve vyzval žalovaného na vrátenie pozemkov, v dôsledku čoho nemožno spochybňovať dodržanie zákonného postupu. Podľa názoru sťažovateľov bol postup podľa zákona č. 504/2003 Z. z. dodržaný, a to duplicitne.“

4. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti zdôrazňujú, že „z rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že hoci žalovaný nemal k predmetu sporu žiadny vzťah, jeho užívanie bolo postavené nad právo vlastníka nerušene užívať svoj majetok, ktorý mu vyplýva z čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak teda všeobecné súdy chránili údajné užívacie právo žalovaného, tak potom minimálne sťažovateľovi v prvom rade ako vlastníkovi neposkytli súdnu ochranu.“.

5. Napadnuté rozhodnutia sú podľa sťažovateľov arbitrárne a zjavne neodôvodnené, keďže sa v nich okresný súd, krajský súd a najvyšší súd nevysporiadali dostatočne s ich námietkami, ktoré sa týkali otázky výzvy na vrátenie a prevzatie pozemkov v zmysle § 12 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 504/2003 Z. z.“).

6. Na podklade uvedených skutočností sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 1/2014-205 zo 6. decembra 2016, rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019, napadnuté rozhodnutia zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľom prizná náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

13. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

14. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú, že napadnuté rozhodnutia sú arbitrárne a svojvoľné, v dôsledku čoho došlo k porušeniu ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa sťažovateľov okresný súd, krajský súd a najvyšší súd nereagovali na všetky

ich podstatné námietky týkajúce sa vrátenia a prevzatia pozemkov v zmysle § 12 zákona č. 504/2003 Z. z.

15. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 1/2014-205 zo 6. decembra 2016 a rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017

17. Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 1/2014-205 zo 6. decembra 2016 a rozsudok krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017, preskúmaniu ústavnosti týchto rozhodnutí ústavným súdom bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (III. ÚS 5/05).

18. Vo vzťahu k rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 1/2014-205 zo 6. decembra 2016 bol takýmto súdom krajský súd, ktorý napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmal na základe odvolania sťažovateľov. Krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

19. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017 bol takýmto súdom najvyšší súd, ktorý napadnutý rozsudok krajského súdu

preskúmal na základe dovolania sťažovateľov. Najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019, ktorým dovolanie sťažovateľov odmietol.

20. V časti, v ktorej sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 1/2014-205 zo 6. decembra 2016 a rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019

21. Uznesením sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019 najvyšší súd v konaní o zdržanie sa zásahov do vlastníckeho práva odmietol dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017.

22. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou v tomto konaní bolo posúdiť, či v konaní o zdržanie sa zásahov do vlastníckeho práva najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019 ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom rozhodol o dovolaní sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017.

23. V relevantných častiach uznesenia sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019 najvyšší súd predovšetkým uviedol:

«11. Žalobcovia namietajú, že nesprávnym procesným postupom im súd znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f) CSP.

11.3. Žalobcovia v dovolaní nepoukázali na žiadny procesný nedostatok, ktorého by sa dopustili súdy (súdom nevytkli, že nerešpektovali niektoré procesné ustanovenie). Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že nenamietajú procedurálne nedostatky prerokovania daného sporu). Sami uviedli, že napadnutý rozsudok spočíva

16. Dovolací súd sa tak, ako aj v iných dovolacích konaniach mohol zaoberať len právnymi aspektmi dovolacej argumentácie. Úvodom k tomu pripomína, že ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa nevzťahuje na prípad, v ktorom spor určitej povahy (ako uvádzajú žalobcovia: „takáto vec“) ešte nebol posudzovaný dovolacím súdom. Toto ustanovenie dopadá na situáciu, v ktorej určitá „právna otázka“ nebola ešte dovolacím súdom riešená (preto ani nedošlo k ustáleniu jeho rozhodovacej praxe).

18. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania.

19. Z dovolania vyplýva, že dovolatelia vymedzili právnou otázkou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ tak, že najvyšší súd „v takejto veci ešte nerozhodoval“, a preto považujú za správne, aby najvyšší súd prijal záver, že oprávnený nájomca, t. j. žalovaný 2/ môže podať výzvu na vypratanie nehnuteľnosti, ak ani pri vynaložení maximálneho úsilia nemá žalobca 1/ ako vlastník predmetných nehnuteľností vedomosť o tom, že môže existovať nejaká zmluva s užívateľom, t. j. žalovaným.

19.1. So zreteľom na predmet sporu a žalobný petit (zákaz vykonávať agrochemické, agrotechnické,.....práce), „právna“ otázka vymedzená žalobcami nie je takou právnou otázkou, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, hoci odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia (nadbytočne) zaoberal predpokladmi (výzva) pre vydanie označených nehnuteľností, v zmysle v tom čase účinného zákona č. 504/2003 Z. z. V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia nevyvedli uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd odmietol ich dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené

prípustnými dovolaciami dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.»

24. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými či právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01).

25. Ústavný súd už judikoval, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o danom opravnom prostriedku, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

26. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu ústavnej sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

27. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04)

28. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ústavný súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. 12. 1994, § 29; Hiro Balani proti Španielsku, rozhodnutie z 9. 12. 1994; Georgiadis proti Grécku, rozhodnutie z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku, rozhodnutie z 19. 2. 1998).

29. Vzhľadom na to, že sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd, vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, podčiarkuje, že na základné právo na súdnu ochranu zásadne nazerá ako na právo „výsledkové“, to znamená, že posudzuje, či požiadavkám vyplývajúcim z obsahu tohto základného práva zodpovedá súdny proces ako celok, pričom skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

30. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

IV. Záver

31. Vychádzajúc predovšetkým z už uvedeného posúdenia veci (bod III.2 tohto odôvodnenia), ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v uznesení sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s otázkou prípustnosti dovolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017. Právny názor vyslovený najvyšším súdom v uznesení sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019, podľa ktorého so zreteľom na predmet sporu a žalobný petit (zákaz vykonávať agrochemické, agrotechnické práce) otázka vymedzená sťažovateľmi nie je takou právnou otázkou, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, má aj podľa ústavného súdu racionálny základ a je preto legitímny a z ústavného hľadiska akceptovateľný. Taktiež je z ústavného hľadiska akceptovateľný názor vyslovený najvyšším súdom, podľa ktorého sťažovatelia nezvolili na ochranu svojho práva správny procesný prostriedok a všeobecnému súdu, ktorý je viazaný petitom, neprináleží svojou činnosťou nahrádzať aktivitu sťažovateľov zastúpených právnym zástupcom.

32. Najvyšší súd tak dostatočne ozrejmil myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k posúdeniu prípustnosti dovolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017, a preto jeho závery vyslovené v danej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, ale ako také, ktoré (v posudzovanom prípade, pozn.) sú v súlade s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

33. Najvyšší súd sa s argumentáciou sťažovateľov nestotožnil, a preto uznesením sp. zn. 7 Cdo 121/2018 z 30. júla 2019 odmietol dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 162/2017-265 zo 17. októbra 2017. Vzhľadom na uvedené ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnené či arbitrárne, a preto neexistuje ústavne relevantný dôvod odôvodňujúci potrebu ústavného súdu svojím rozhodnutím do napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu

zasiahnuť, pretože jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladala dôvod na vyslovenie jeho porušenia.

34. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

35. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu, je nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomnej previazanosti nimi použitej argumentácie. Aj v tejto časti je preto ich ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu